

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 289

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

 48. évfolyam
2005. november 3.

Tartalom

I Kötelezően közzéteendő jogi aktusok

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1775/2005/EK rendelete (2005. szeptember 28.) a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről ⁽¹⁾ 1
- ★ Az Európai Parlament és a Tanács 1776/2005/EK határozata (2005. szeptember 28.) a vállalkozásokra, és különösen a kis- és középvállalkozásokra (KKV-kre) vonatkozó többéves programról (2001–2005.) szóló 2000/819/EK tanácsi határozat módosításáról ⁽¹⁾ 14
- ★ A Tanács 2005/71/EK irányelve (2005. október 12.) a harmadik országbeli állampolgároknak az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadására vonatkozó külön eljárásról 15

II Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező

Európai Parlament és Tanács

2005/761/EK:

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása (2005. szeptember 28.) a rövid távú tartózkodásra jogosító egységes vízumok kiadásának a Közösségbe tudományos kutatás céljával harmadik országokból érkező kutatók esetében történő megkönnyítéséről 23

Tanács

2005/762/EK:

- ★ A Tanács ajánlása (2005. október 12.) a harmadik országbeli állampolgároknak az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadásának megkönnyítéséről . 26

⁽¹⁾ EGT vonatkozású szöveg.

I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1775/2005/EK RENDELETE**(2005. szeptember 28.)****a földgázszállító-hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről****(EGT vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,
tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 95. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁾ jelentős mértékben hozzájárult a földgáz belső piacának kialakításához. Ugyanakkor szükség van a keretszabályozás szerkezeti módosításaira ahhoz, hogy a még meglévő akadályokat sikerüljön felszámolni a belső piac végleges megvalósítása érdekében, különös tekintettel a földgáz-kereskedelemre. További műszaki szabályokra van szükség, különösen a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások, illetve a kapacitásallokációs mechanizmusokat, a szűk keresztmetszet kezelésére vonatkozó eljárásokat érintő alapelvek, továbbá az átláthatósági követelmények tekintetében.
- (2) Az Európai Gázszabályozási Fórum (a továbbiakban: a Fórum) által 2002-ben elfogadott „A helyes gyakorlatra vonatkozó iránymutatások” első csoportjának végrehajtása és nyomon követése során szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy az iránymutatásokban megállapított szabályok valamennyi tagállamban történő maradéktalan végrehajtása, illetve a gyakorlatban az egyenlő piacra jutási feltételek minimális biztosítékainak megteremtése

érdekében szükséges, hogy ezek a szabályok végrehajthatók legyen.

- (3) A közös szabályok második csoportját „A helyes gyakorlatra vonatkozó második iránymutatások” címmel a Fórum 2003. szeptember 24–25-én tartott ülésén fogadták el, és e rendelet célja, hogy az említett iránymutatások alapján meghatározza a hálózati hozzáférésre és a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatásokra, a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokra, az átláthatóságra, valamint az egyensúlyozásra és a kapacitási jogok kereskedelmére vonatkozó alapelveket és szabályokat.
- (4) A 2003/55/EK irányelv 15. cikke lehetővé teszi a kombinált szállítói és elosztói rendszerüzemeltetést. Ennek következtében e rendelet nem írja elő azoknak a nemzeti szállító- és elosztói rendszereknek az átalakítását, amelyek összhangban vannak a 2003/55/EK irányelv vonatkozó rendelkezéseivel és különösen annak 15. cikkével.
- (5) E rendelet hatálya kiterjed azokra a magasnyomású vezetékekre, amelyek a helyi elosztó vezetékeket összekötik a földgázhálózattal, és amelyeket elsődlegesen nem a helyi elosztás során használnak.
- (6) Meg kell határozni azokat a kritériumokat, amelyek alapján a hálózati hozzáférés díjait megállapítják; e kritériumoknak maradéktalanul meg kell felelniük a megkülönböztetésmentesség elvének, a jól működő belső piac szükségleteinek, maradéktalanul figyelembe kell venniük a rendszeregyensúly szükségleteit, tükrözniük kell a felmerült tényleges költségeket, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetiileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak, és egyidejűleg biztosítaniuk kell

⁽¹⁾ HL C 241., 2004.9.28., 31. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2004. április 20-i véleménye (HL C 104. E, 2004.4.30., 306. o.), a Tanács 2004. november 12-i közös álláspontja (HL C 25. E, 2005.2.1., 44. o.), az Európai Parlament 2005. március 8-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2005. július 12-i határozata.

⁽³⁾ HL L 176., 2003.7.15., 57. o.

- a befektetések megfelelő megtérülését, valamint amennyiben szükséges, figyelembe kell venniük a díjszabások szabályozó hatóságok által történő összehasonlítását.
- (7) A hálózati hozzáférés díjának kiszámításánál lényeges figyelembe venni a felmerült tényleges költségeket – amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak – valamint a befektetések megfelelő megtérülésének szükségességét, illetve az új infrastruktúra kialakítását célzó ösztönzések szükségességét. E tekintetben, különösen, ha a vezetékek között valódi verseny van, a díjszabások szabályozó hatóságok által történő összehasonlításait mint releváns módszert kell figyelembe venni.
- (8) A díjak meghatározását célzó piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók, alkalmazásának összegegyeztetethetőnek kell lenniük a 2003/55/EK irányelvben meghatározott rendelkezésekkel.
- (9) Szükséges, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások közös minimumszabályai a gyakorlatban is biztosítsák a Közösség egész területén a hozzáférés egységes minimális szintjét, és biztosítsák, hogy a harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások kellőképp összegegyeztetethetők, valamint a jól működő belső földgázpiacból származó előnyök kiaknázzhatók legyenek.
- (10) A szállításirendszer-üzemeltetők hálózatához történő, megkülönböztetésmentes hozzáférésre vonatkozó harmonizált szállítási szerződésekre vonatkozó hivatkozások nem jelentik azt, hogy egy bizonyos rendszerüzemeltető szállítási szerződésébe foglalt szerződési feltételeknek meg kell egyezniük az ugyanazon tagállam vagy egy másik tagállam másik szállítórendszerére vonatkozó szerződési feltételekkel, kivéve amennyiben minimumkövetelményeket állapítanak meg, amely minimumkövetelményeknek valamennyi szállítási szerződésnek meg kell felelnie.
- (11) A szerződéses hálózati szűk keresztmetszetek kezelése a gáz belső piacának végleges megvalósításának lényeges kérdése. Olyan közös szabályokat szükséges kialakítani, amelyek kiegyensúlyozzák a nem használt kapacitás felszabadításának szükségességét a „használd, vagy elveszíted” elvnek megfelelően a kapacitás birtokosainak azon jogaival, amely szerint a kapacitást akkor használják, amikor az szükséges, ugyanakkor fokozzák a kapacitás likviditását.
- (12) Bár a hálózatok fizikai keresztmetszete jelenleg ritkán okoz gondokat a Közösségben, ez a jövőben előfordulhat. Ezért szükséges a szűk keresztmetszetek kapacitásallokációs alapelveit ilyen körülményekre vonatkozóan meghatározni.
- (13) A földgázhálózathoz történő hatékony hozzáférés céljából a rendszerhasználóknak tájékoztatásra van szükségük, különösképpen a műszaki követelményekre és a rendelkezésre álló kapacitásra vonatkozóan annak érdekében, hogy kiaknázzhassák a belső piac keretén belül felmerülő üzleti lehetőségeket. Ezen átláthatósági követelmények egységes minimumszabályait ki kell alakítani. A vonatkozó információk közzététele különböző eszközök útján történhet, beleértve az elektronikus eszközöket is.
- (14) A szállításirendszer-üzemeltetők által működtetett, megkülönböztetésmentes és átlátható földgáz-egyensúlyozási rendszerek lényeges mechanizmust jelentenek, különösen az újonnan piacra lépők esetében, akik számára teljes értékesítési portfóliójuk egyensúlyban tartása fokozottabb nehézséget jelenthet, mint azon társaságok számára, akik az adott piacon már régóta jelen vannak. Ezért meg kell határozni azokat a szabályokat, amelyek biztosítják, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők ezeket a mechanizmusokat a hálózathoz való hozzáférés megkülönböztetésmentesen, átlátható és hatékony feltételeinek megfelelő módon működtessék.
- (15) Az elsődleges kapacitási jogok kereskedelme a versenyző piac fejlesztésének és a likviditás megteremtésének fontos része. Ezért e kérdésben e rendeletnek meg kell határoznia az alapszabályokat.
- (16) Biztosítani kell, hogy a kapacitási jogokat szerző vállalkozások e jogokat értékesíteni tudják más, engedélyvel rendelkező vállalkozások részére is annak érdekében, hogy biztosítani lehessen a megfelelő likviditási szint fenntartását a kapacitások piacán. Ez a megközelítés azonban nem zárja ki annak a rendszernek alkalmazását, amellyel a nemzeti szinten meghatározott és egy adott időszak során fel nem használt kapacitást nem megszakítható alapon újra elérhetővé teszik a piac számára.
- (17) A nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják az e rendeletben meghatározott szabályoknak, valamint az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatásoknak való megfelelést.
- (18) Az e rendelethez csatolt iránymutatások tartalmazzák a helyes gyakorlatokra vonatkozó második iránymutatások alapján meghatározott különös részletes végrehajtási szabályokat. Adott esetben ezek a szabályok idővel változni fognak, figyelembe véve a nemzeti földgázrendszerek különbözőségeit.
- (19) Az e rendelet mellékletében foglalt iránymutatások módosítására irányuló javaslatát megelőzően a Bizottságnak a Fórum keretén belül előzetes konzultációt kell folytatnia a szakmai szervezetek által képviselt és az iránymutatások által érintett minden féllel, valamint a tagállamokkal, és fel kell kérnie a villamosenergia- és gázipari szabályozó hatóságok európai csoportját a közreműködésre.
- (20) A tagállamoknak és az illetékes nemzeti hatóságoknak meg kell adniuk a megfelelő információt a Bizottság számára. Ezeket az információkat a Bizottság bizalmasan kezeli.

(21) E rendelet és az e rendelettel összhangban elfogadott iránymutatások nem érintik a közösségi versenyszabályok alkalmazását.

2. cikk

(22) Az e rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.

(23) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozó tisztességes szabályok kialakítását, maguk a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség a Szerződés 5. cikkében megállapított szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az említett célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy és hatály

(1) E rendelet célja, hogy a nemzeti és regionális piacok jellegzetességeinek figyelembevételével megkülönböztetésmentes szabályokat állapítson meg a földgázszállító-rendszerekhez való hozzáférési feltételekre vonatkozóan, a földgáz belső piacának megfelelő működése érdekében.

Ez a célkitűzés magában foglalja harmonizált elvek megállapítását a díjak és a díjszámítás módszerei, a hálózathoz való hozzáférés és a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások létrehozása tekintetében, valamint a kapacitásallokáció és a szűk keresztmetszetek kezelése, az átláthatósági követelményeknek, az egyensúlyozásra vonatkozó szabályoknak és az egyensúlyozási díjaknak a meghatározása, továbbá a kapacitáskereskedelem elősegítése tekintetében.

(2) A tagállamok létrehozhatnak egy, a 2003/55/EK irányelvvel összhangban felállított és e rendelet követelményeinek megfelelő szervezetet vagy testületet egy vagy több olyan feladat ellátása céljából, amely feladat általában a szállításrendszer-üzemeltetőkhez tartozik.

Fogalommeghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

1. „szállítás”: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a fogyasztókhöz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;
2. „szállítási szerződés”: a szállításrendszer-üzemeltető által a rendszerhasználóval, a szállítás tárgyában kötött szerződés;
3. „kapacitás”: normál köbméter/időegységben vagy energiaegység/időegységben kifejezett maximális szállított mennyiség, amelyre a rendszerhasználó a szállítási szerződés előírásainak megfelelően jogosult;
4. „fel nem használt kapacitás”: az a nem megszakítható kapacitás, amelyet a rendszerhasználó a szállítási szerződés keretében ugyan megszerzett, de a szerződésben meghatározott határidő lejártára nem nominált;
5. „szűk keresztmetszetek kezelése”: a szállításrendszer-üzemeltető kapacitásportfóliójának kezelése, figyelembe véve az optimális és maximális kihasználtságot a műszaki kapacitás, illetve a jövőbeni szűk keresztmetszetek és áteresztő pontok időben történő felmérése tekintetében;
6. „másodlagos piac”: az elsődleges piacon kívül értékesített kapacitás piaca;
7. „nominálás”: a rendszerhasználó előzetes jelentése a szállításrendszer-üzemeltető részére arról a tényleges áramlásról, amelyet a rendszerbe kíván betáplálni vagy onnan kivenni;
8. „újranominálás”: további jelentés a helyesbített nominálásról;
9. „rendszeregyensúly”: a szükséges szállítólétesítményeket is beleértve a szállítóhálózatra vonatkozó valamennyi helyzet, amikor a földgáz nyomása és minősége a rendszerüzemeltető által megállapított alsó- és felső határérték között marad annak érdekében, hogy a földgázszállítás műszaki szempontból garantálható legyen;
10. „egyensúlyozási időszak”: azon időszak, amelynek során egy energiaegységben kifejezett földgáz mennyiség vétele a minden rendszerhasználó által ellentételezendő ugyanazon földgáz mennyiség bevitelével a szállítóhálózatba, a szállítási szerződéssel vagy az üzemi és kereskedelmi szabállyal összhangban;

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

11. „a rendszerhasználó”: egy szállításrendszer-üzemeltető ügyfele vagy potenciális ügyfele, valamint maguk a rendszerüzemeltetők is, amennyiben a szállításhoz kapcsolódóan feladatuk ellátásához az szükséges;
12. „megszakítható szolgáltatások”: a szállításrendszer-üzemeltető által kínált, a megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;
13. „megszakítható kapacitás”: olyan gázszállítási kapacitás, amelyet a szállításrendszer-üzemeltető a szállítási szerződésben meghatározott feltételek értelmében megszakíthat;
14. „hosszú távú szolgáltatások”: a szállításrendszer-üzemeltető által kínált egyéves vagy annál hosszabb időre szóló szolgáltatások;
15. „rövid távú szolgáltatások”: a szállításrendszer-üzemeltető által kínált egy évnél rövidebb időre szóló szolgáltatás;
16. „nem megszakítható kapacitás”: nem megszakítható gázszállítási kapacitás, amelyet a szállításrendszer-üzemeltető szerződésben garantál;
17. „nem megszakítható szolgáltatások”: a szállításrendszer-üzemeltető által kínált, a nem megszakítható kapacitásra vonatkozó szolgáltatások;
18. „műszaki kapacitás”: az a maximális biztos kapacitás, amelyet a szállításrendszer-üzemeltető kínálhat a rendszerhasználóknak, figyelembe véve a szállítóhálózatra vonatkozó rendszeregyensúlyt és üzemeltetési követelményeket;
19. „szerződéses kapacitás”: az a kapacitás, amelyet a szállításrendszer-üzemeltető szállítási szerződés keretében oszt ki a rendszerhasználóknak;
20. „rendelkezésre álló kapacitás”: a műszaki kapacitásnak az a része, amelyet nem osztottak ki, de a rendszerben egy adott időpontban rendelkezésre áll;
21. „szerződéses szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a biztos kapacitás iránti kereslet szintje meghaladja a műszaki kapacitást;
22. „elsődleges piac”: közvetlenül a szállításrendszer-üzemeltető által értékesített kapacitás piaca;
23. „fizikai szűk keresztmetszet”: az a helyzet, amikor a tényleges szállítások iránti kereslet szintje egy adott időpontban meghaladja a műszaki kapacitást.

3. cikk

A hálózati hozzáférés díjai

(1) A szabályozó hatóságok által a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése alapján jóváhagyott, a szállításrendszer-üzemeltetők által alkalmazott díjaknak, illetve a számításukhoz használt módszereknek, továbbá az irányelv 18. cikkének (1) bekezdése értelmében közzétett díjaknak átláthatóknak kell lenniük, figyelembe kell venniük a rendszeregyensúlyra és annak fejlesztésére vonatkozó szükségleteket, és a tényleges költségeket kell tükrözniük, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak, és egyidejűleg biztosítaniuk kell a befektetések megfelelő megtérülését, és adott esetben figyelembe kell venniük a díjszabások szabályozó hatóságok által történő összehasonlításait. A díjakat és a számításukhoz használt módszereket megkülönböztetésmentesen kell alkalmazni.

A tagállamok határozhatnak úgy, hogy a díjakat piaci alapú intézkedések, úgymint aukciók révén is meg lehet állapítani, amennyiben ezeket az intézkedéseket és az így elért bevételeket a szabályozó hatóság jóváhagyja.

A díjak, illetve a számításukhoz használt módszerek megkönnyítik a hatékony földgázkereskedelmet és a versenyt, miközben elkerülhetővé teszik a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást, továbbá ösztönzik a befektetéseket, és biztosítják a szállítóhálózatok együttműködő-képességének fenntartását vagy kialakítását.

(2) A hálózati hozzáférés díjai nem korlátozhatják a piac likviditását, és nem torzíthatják a különböző szállítórendszerek határain átnyúló kereskedelmet. Amennyiben a díjszerkezet vagy az egyensúlyozási mechanizmusok közötti különbségek akadályoznák a szállítórendszereken keresztül történő kereskedelmet, a 2003/55/EK irányelv 25. cikkének (2) bekezdése ellenére, a szállításrendszer-üzemeltetők – szoros együttműködésben az illetékes nemzeti hatóságokkal – tevékenyen érvenyt szereznek a díjszerkezetek és a díjszabási elvek konvergenciájának, beleértve az egyensúlyozást is.

4. cikk

Harmadik fél hozzáféréssel kapcsolatos szolgáltatások

(1) A szállításrendszer-üzemeltetők:

- a) biztosítják, hogy valamennyi rendszerhasználó számára megkülönböztetésmentesen nyújtsanak szolgáltatásokat. Ha a szállításrendszer-üzemeltetők különböző ügyfelek

(2) A 2003/55/EK irányelv 2. cikkében meghatározott, az e rendelet alkalmazása szempontjából lényeges fogalom-meghatározásokat is alkalmazni kell, kivéve a 2003/55/EK irányelv 2. cikke 3) pontjában a szállításra vonatkozó fogalom-meghatározást.

számára ugyanazt a szolgáltatást nyújtják, azonos szerződési feltételeket kell alkalmazniuk, vagy a 2003/55/EK irányelv 25. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően az illetékes hatóság által jóváhagyott harmonizált szállítási szerződések alkalmazásával, vagy közös rendszerkód használatával;

- b) egyaránt biztosítják a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat. A megszakítható kapacitás ára tükrözi a megszakítás valószínűségét;
- c) hosszú távú és rövid távú szolgáltatásokat egyaránt nyújtanak a rendszerhasználók számára.

(2) A nem szabványos kezdőnappal aláírt vagy a szabványos egyéves szállítási szerződéseknél rövidebb időtartamra kötött szállítási szerződések a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott elveknek megfelelően nem eredményezhetnek a szolgáltatás piaci értékét nem tükröző, önkényesen alkalmazott magasabb vagy alacsonyabb díjakat.

(3) Adott esetben a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások a rendszerhasználók által nyújtott, hitelképességükre vonatkozó megfelelő garanciák megléte esetén nyújthatók. A garanciák nem képezhetnek jogosulatlan piacra lépési korlátot, valamint megkülönböztetésmentesnek, átláthatónak és arányosnak kell lenniük.

5. cikk

A kapacitásallokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elvei

(1) Valamennyi, a 6. cikk (3) bekezdésében említett releváns ponton elérhető maximális kapacitást a piaci szereplők számára – a rendszeregyensúly és a hatékony hálózatüzemeltetés figyelembevételével – hozzáférhetővé kell tenni.

(2) A szállításirendszer-üzemeltetőknek olyan, megkülönböztetésmentes és átlátható kapacitásallokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk és közzétenniük, amelyek:

- a) megfelelő gazdasági jelzéseket adnak a műszaki kapacitás hatékony és maximális kihasználása érdekében, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást;
- b) a piaci mechanizmusokkal összeegyeztethetők, beleértve az azonnali piacokat és a kereskedési pontokat, ugyanakkor rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra;
- c) összeegyeztethetők a tagállamok hálózat-hozzáférési rendszereivel.

(3) Amennyiben a szállításirendszer-üzemeltetők új szállítási szerződéseket kötnek, vagy újratárgyalják a már meglévő szállítási szerződéseket, a szerződéseknél a következő elveket figyelembe kell venni:

- a) szerződéses szűk keresztmetszet esetén a szállításirendszer-üzemeltető a fel nem használt kapacitását legalább a következő napra felkínálja megszakítható szolgáltatásként az elsődleges piacon,
- b) a rendszerhasználók – amennyiben úgy kívánják – jogosultak a kihasználatlan, szerződésben vállalt kapacitásokat a másodlagos piacon viszonteladásra bocsátani vagy alhaszonbérletbe adni. A tagállamok előírhatják, hogy a rendszerhasználók erről értesítsék vagy tájékoztassák a szállításirendszer-üzemeltetőket.

(4) Amennyiben a meglévő szállítási szerződésekben vállalt kapacitás kihasználatlan marad és szerződéses szűk keresztmetszet áll elő, a szállításirendszer-üzemeltetőknek a (3) bekezdést kell alkalmazniuk, kivéve ha ez sértené a meglévő szállítási szerződésekben előírt kötelezettségeket. Amennyiben ez sértené a meglévő szállítási szerződéseket, a szállításirendszer-üzemeltetők – a (3) bekezdéssel összhangban – az illetékes hatóságokkal folytatott konzultációt követően a kihasználatlan kapacitás másodlagos piacon történő felhasználása iránti kérelmet nyújtanak be a rendszerhasználóhoz.

(5) Fizikai szűk keresztmetszet fennállása esetén a szállításirendszer-üzemeltetőnek, vagy adott esetben, a szabályozó hatóságoknak megkülönböztetésmentes, átlátható kapacitásallokációs mechanizmusokat kell alkalmazniuk.

6. cikk

Átláthatósági követelmények

(1) A rendszerhasználók hatékony hálózati hozzáféréseinek eléréséhez szükséges műszaki információval együtt a szállításirendszer-üzemeltetők az általuk nyújtott szolgáltatással és a vonatkozó alkalmazott feltételekkel kapcsolatos, részletes információt tesznek közzé.

(2) Az átlátható, objektív és megkülönböztetésmentes díjak biztosítása, valamint a földgázhálózat hatékony hasznosításának megkönnyítése érdekében a szállításirendszer-üzemeltetők vagy az illetékes nemzeti hatóságok a díj kialakításáról, annak módszereiről és struktúrájáról ésszerűen és kellően részletezett információt tesznek közzé.

(3) Az általuk nyújtott szolgáltatásokról valamennyi szállításirendszer-üzemeltető a műszaki, a szerződésben vállalt és a rendelkezésre álló kapacitásokról minden releváns pont tekintetében – beleértve a betáplálási és kiadási pontokat – számszerűsített információt tesznek közzé rendszeresen és folyamatosan, valamint szabványosított, felhasználóbarát módon.

(4) A szállítórendszerek releváns pontjait – amelyekről az információt közzé kell tenni – a rendszerhasználókkal folytatott konzultációt követően az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.

(5) Amennyiben a szállításrendszer-üzemeltető úgy ítéli meg, hogy titoktartási okokból nem jogosult valamennyi kért adatot közzétenni, engedélyt kell kérnie az illetékes hatóságoktól az érintett pontra vagy pontokra vonatkozó információ közzétételének korlátozására.

Az illetékes hatóságok az engedélyt eseti alapon megadhatják vagy elutasíthatják, különös figyelemmel a jogos üzleti titok tiszteletben tartásának szükségességére és a földgáz belső versenypiacának megteremtésére vonatkozó célkitűzésre. Amennyiben az engedélyt megadták, a rendelkezésre álló kapacitást közzé kell tenni azon számszerűsített adatok feltüntetése nélkül, amelyek a titoktartást megsérthetnék.

Az e bekezdésben említett engedély nem adható meg, amennyiben ugyanazon a ponton három vagy több rendszerhasználó rendelkezik szerződésben vállalt kapacitással.

(6) A szállításrendszer-üzemeltetők az e rendeletben előírt információt mindig értelmezhető formában, mennyiségileg egyértelmű és könnyen hozzáférhető módon, valamint megkülönböztetésmentes módon teszik közzé.

7. cikk

Egyensúlyozási szabályok és az egyensúlytól való eltérésért kiszabott díjak

(1) Az egyensúlyozási szabályok – amelyeket tisztességes, megkülönböztetésmentes és átlátható módon kell kialakítani – objektív kritériumokon alapulnak. Az egyensúlyozási szabályok a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállításrendszer-üzemeltető rendelkezésére álló forrásokat.

(2) Nem piaci alapú egyensúlyozási rendszerek esetében a toleranciaszinteket úgy kell meghatározni, hogy azok vagy a szezonalitást tükrözzék, vagy a szezonálisból eredő toleranciaszintnél magasabb toleranciaszintet eredményezzenek, és tükrözzék a szállítórendszer valós műszaki képességeit. A toleranciaszintek a valós rendszerigényeket tükrözik, figyelembe véve a szállításrendszer-üzemeltető rendelkezésére álló forrásokat is.

(3) Az egyensúlyozási díjaknak a lehetséges mértékben költségorientáltak kell lenniük, és megfelelően ösztönözniük kell a rendszerhasználókat, hogy kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett gáz mennyiségét. Az egyensúlyozási díjaknak el kell kerülniük a rendszerhasználók közötti keresztfinanszírozást és nem akadályozhatják az új piaci szereplők piacra lépését.

Az egyensúlyozási díj kiszámítására vonatkozó valamennyi módszert és végső díjat az illetékes hatóságoknak vagy adott esetben a szállításrendszer-üzemeltetőnek kell közzé tennie.

(4) A szállításrendszer-üzemeltetők bírságot vehetnek ki azokra a rendszerhasználókra, akiknek a szállítórendszerbe történő betáplálása és abból történő vételezése az (1) bekezdésben említett egyensúlyozási szabályok szerint nincs egyensúlyban.

(5) A ténylegesen felmerülő egyensúlyozási költségeket meghaladó bírságokat – amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek, illetve átláthatóak – a díjszámításnál oly módon kell figyelembe venni, hogy az ne csökkentse az egyensúlyozáshoz fűződő érdeket, és ezeket a bírságokat az illetékes hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.

(6) Annak érdekében, hogy a rendszerhasználóknak lehetőségük legyen kellő időben történő korrekciós intézkedések végrehajtására, a szállításrendszer-üzemeltetőknek a rendszerhasználó egyensúlyozási helyzetéről elegendő, kellő időben rendelkezésre álló, megbízható, online hozzáférhető információt kell biztosítaniuk. A szolgáltatott információ szintjének tükröznie kell a szállításrendszer-üzemeltető rendelkezésére álló információ szintjét. Az információ szolgáltatásáért kiszabott díjat – amennyiben van ilyen – az illetékes hatóságok hagyják jóvá és a szállításrendszer-üzemeltető teszi közzé.

(7) A földgáz-kereskedelem megkönnyítése érdekében a tagállamok biztosítják, hogy a szállításrendszer-üzemeltetők az egyensúlyozási rendszerek harmonizálása, valamint az egyensúlyozási díjak struktúráinak és szintjeinek ésszerűbbé tétele érdekében erőfeszítéseket tesznek.

8. cikk

A kapacitási jogok kereskedelme

Valamennyi szállításrendszer-üzemeltető ésszerű lépéseket tesz a kapacitási jogokkal való szabad kereskedelem lehetővé tételére és megkönnyítésére. Valamennyi üzemeltető harmonizált szállítási szerződéseket és eljárásokat dolgoz ki az elsődleges piac tekintetében a másodlagos kapacitáskereskedelem megkönnyítése érdekében, valamint elismeri az elsődleges kapacitásjogok átruházását, amennyiben a rendszerhasználók erről értesítik. A harmonizált szállítási szerződésekről és eljárásokról a szabályozó hatóságokat értesíteni kell.

9. cikk

Iránymutatások

(1) Adott esetben az e rendelet céljának megvalósításához szükséges minimális harmonizálási szintet biztosító iránymutatások a következőket határozzák meg:

- a) a 4. cikkel összhangban, a harmadik fél hozzáférését biztosító szolgáltatások részleteit, beleértve a szolgáltatások jellegét, időtartamát és ezekre a szolgáltatásokra vonatkozó egyéb követelményeket;
- b) az 5. cikkel összhangban, szerződéses szűk keresztmetszet esetén a kapacitásallokációs mechanizmusok és a szűk keresztmetszeteket kezelő eljárások alkalmazásának alapjául szolgáló elvek részleteit;
- c) a 6. cikkel összhangban, a rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározásának és az átláthatóság követelményeinek megfelelő valamennyi releváns pont meghatározásának részleteit, beleértve az összes vonatkozó helyen közzeendő információt és ezen információk közzétételének időbeli ütemezését.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt kérdésekre vonatkozó iránymutatásokat a melléklet határozza meg. Az iránymutatásokat a Bizottság módosíthatja; a módosítást a 14. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kell megtenni.

(3) Az e rendelet értelmében elfogadott iránymutatások alkalmazása és módosítása tükrözi a nemzeti gázrendszerek közötti különbségeket, és nem teszik szükségessé a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó, közösségi szintű, egységes, részletes feltételek meglétét. Az iránymutatások ugyanakkor a földgáz belső piacához szükséges, megkülönböztetésmentes és átlátható hálózati hozzáférési feltételek elérése érdekében betartandó minimumkövetelményeket határozhatnak meg, amelyeket a nemzeti földgázhálózatok közötti különbségek figyelembevételével kell alkalmazni.

10. cikk

Szabályozó hatóságok

A tagállamok a 2003/55/EK irányelv 25. cikke értelmében létrehozott szabályozó hatóságai az e rendeletben meghatározott feladataik ellátása során biztosítják az e rendelet, valamint az e rendelet 9. cikke alapján elfogadott iránymutatások betartását.

Adott esetben ezek a hatóságok együttműködnek egymással és a Bizottsággal.

11. cikk

Információs szolgáltatás

A tagállamok és a szabályozó hatóságok a Bizottság kérésére megadják a 9. cikk alkalmazásához szükséges valamennyi információt.

A szükséges információ összetettségének és az információszolgáltatás sürgősségének figyelembevételével a Bizottság ésszerű határidőt tűz ki, amelyen belül az információt meg kell adni.

12. cikk

A tagállamok joga további részletes intézkedésekről történő rendelkezésre

Ez a rendelet nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy az e rendeletben, valamint a 9. cikkben említett iránymutatásokban meghatározott rendelkezéseknél részletesebb rendelkezéseket tartalmazó intézkedéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be.

13. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok meghatározzák az e rendelet rendelkezéseinek megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és megteszik a végrehajtásukhoz szükséges valamennyi intézkedést. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok legkésőbb 2006. július 1-jéig értesítik a Bizottságot e rendelkezésekről, és haladéktalanul értesítik minden későbbi, azokat érintő módosításról is.

(2) Az (1) bekezdés értelmében meghatározott szankciók nem büntetőjogi jellegűek.

14. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottság munkáját a 2003/55/EK irányelv 30. cikke által létrehozott bizottság segíti.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított határidő három hónap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

15. cikk

A Bizottság jelentése

A Bizottság figyelemmel kíséri e rendelet végrehajtását. A 2003/55/EK irányelv 31. cikkének (3) bekezdése szerint elkészített jelentésében a Bizottság az e rendelet alkalmazásának tapasztalataira is kitér. A jelentés különösen vizsgálja, hogy a rendelet milyen mértékben biztosította sikeresen a megkülönböztetésmentes és költségalapú hálózati hozzáférési feltételeket a földgázszállító-hálózatokhoz, annak érdekében, hogy elősegítse a fogyasztók választását egy jól működő belső piacon, valamint az ellátás biztonságát hosszú távon. Amennyiben szükséges, a jelentést megfelelő javaslatok, illetve ajánlások kísérik.

16. cikk

Eltérések és mentességek

Ez a rendelet nem alkalmazandó a következők tekintetében:

- a) a tagállamok földgázszállító-rendszerei, a 2003/55/EK irányelv 28. cikke alapján adott eltérések időtartama alatt; azok a tagállamok, amelyek részére a 2003/55/EK irányelv 28. cikke értelmében eltérést nyújtottak, kérelmezhetik a Bizottságtól az e rendeletről való, az e pontban említett eltérés lejártának időpontjától számított legfeljebb 2 évig terjedő átmeneti eltérést;
- b) a tagállamok közötti rendszerösszekötők, és a meglévő infrastruktúra jelentős mértékű kapacitásbővítései, valamint azoknak az infrastruktúráknak a módosításai,

amelyek lehetővé teszik a 2003/55/EK irányelv 22. cikkének (1) és (2) bekezdésében említett azon új gázellátási források bevonását, amelyek mentesítésben részesülnek ugyanazon irányelv 18., 19., 20. cikkének és a 25. cikke (2), (3) és (4) bekezdésének rendelkezései alól, amennyiben mentesülnek a jelen albekezdésben említett rendelkezések alól; illetve

- c) azon földgázszállító-rendszerek, amelyek részére eltérést nyújtottak a 2003/55/EK irányelv 27. cikke alapján.

17. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2006. július 1-től kell alkalmazni a 9. cikk (2) bekezdésének második mondata kivételével, amelyet 2007. január 1-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2005. szeptember 28-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről
az elnök

D. ALEXANDER

MELLÉKLET

IRÁNYMUTATÁSOK

1. **A harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatásokról**
 2. **A kapacitásallokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások alapjául szolgáló elvek, és az ezek kezelésére vonatkozó eljárások alkalmazása szerződéses szűk keresztmetszet esetén**
 3. **A rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározása és az átláthatóság követelményei szempontjából releváns pontok meghatározása, valamint az összes releváns pontnál közzeendő információkat és ezen információk közzétételének időbeli ütemezését**
1. **A harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatások**
 - (1) A szállításrendszer-üzemeltetők nem megszakítható és megszakítható szolgáltatásokat nyújtanak legalább egy napos időtartamra.
 - (2) A harmonizált szállítási szerződéseket és az egységes üzemi és kereskedelmi szabályzatot olyan módon kell kialakítani, hogy az megkönnyítse a rendszerhasználók által szerződésben lekötött kapacitás kereskedelmét és újrafelhasználását, anélkül hogy ez a kapacitások felszabadítását akadályozná.
 - (3) A szállításrendszer-üzemeltetők a rendszerhasználókkal történő megfelelő konzultációkat követően üzemi és kereskedelmi szabályzatokat és harmonizált szerződéseket dolgoznak ki.
 - (4) A szállításrendszer-üzemeltetők szabványosított nominálási és újranominálási eljárásokat vezetnek be. Információs rendszereket és elektronikus kommunikációs megoldásokat dolgoznak ki, hogy megfelelő adatokkal lássák el a rendszerhasználókat és egyszerűsítsék a tranzakciókat, úgymint a nominálásokat, a kapacitásra vonatkozó szerződéskötést és a rendszerhasználók között a kapacitásjogok átadását.
 - (5) A visszaigazolási idők minimalizálása érdekében a szállításrendszer-üzemeltetők az iparág legjobb gyakorlata szerint harmonizálják a hivatalos kérelmezési eljárásokat és a visszaigazolási időket. A releváns rendszerhasználókkal folytatott konzultációt követően legkésőbb 2006. július 1-jétől biztosítaniuk kell az online képernyős kapacitásfoglaló és -visszaigazoló rendszereket, és a nominálási és újranominálási eljárásokat.
 - (6) A szállításrendszer-üzemeltetők a rendszerhasználóknak nem számolnak fel külön díjat a szállítási szerződésekkel kapcsolatos, az általános szabályok és eljárások szerint intézett tájékoztatási kérelmekért és tranzakciókért.
 - (7) Az olyan tájékoztatási kérelmekért, amelyek rendkívüli vagy túlzott költségekkel járnak –úgymint megvalósíthatósági tanulmányok – külön díjakat lehet felszámolni, feltéve hogy a díjak kellően indokolhatóak.
 - (8) A szállításrendszer-üzemeltetők együttműködnek más szállításrendszer-üzemeltetőkkel saját hálózataik karbantartásának összehangolása tekintetében, annak érdekében, hogy minimalizálják a rendszerhasználóknak és más területek szállítói rendszerüzemeltetőinek nyújtott szállítási szolgáltatások megszakadását, valamint, hogy azonos előnyöket biztosíthassanak az ellátás biztonsága tekintetében, beleértve a tranzitszállítást is.
 - (9) A szállításrendszer-üzemeltetők évente legalább egyszer, előre meghatározott határidőre – megfelelő időben eszközölt előzetes értesítéssel – közzé teszik az összes olyan tervezett karbantartási időszakot, amely érintheti a rendszerhasználóknak a szállítási szerződésekből eredő jogait, valamint az ilyen vonatkozású üzemeltetési információkat. Ennek tartalmaznia kell a tervezett karbantartási időszakok bármilyen változásának gyors és megkülönböztetésmentes nyilvánosságra hozatalát, továbbá a nem tervezett karbantartásokról szóló értesítést,

amint ezen információ a szállításrendszer-üzemeltető számára rendelkezésre áll. A karbantartási időszakok alatt a szállításrendszer-üzemeltetők rendszeresen frissített információkat tesznek közzé a karbantartás részleteiről, várható időtartamáról és hatásáról.

- (10) A szállításrendszer-üzemeltetők napi bontásban naplót vezetnek a folyó karbantartásokról és a forgalom megszakításokról, és azt kérésre az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátják. Az információkat kérésre bármely megszakadás által érintettek rendelkezésére is bocsátja.

2. A kapacitásallokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások alapjául szolgáló elvek, és az ezek kezelésére vonatkozó eljárások alkalmazása szerződéses szűk keresztmetszet esetén

2.1. A kapacitásallokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások alapjául szolgáló elvek

- (1) A kapacitásallokációs mechanizmus és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások elősegítik a verseny kialakulását és a kapacitás likvid kereskedelmét, és összeegyeztethetők a piaci mechanizmusokkal, többek között az azonnali piacokkal és a kereskedési pontokkal. Rugalmasak és képesek a változó piaci körülményekhez való alkalmazkodásra.
- (2) Ezek a mechanizmusok és eljárások figyelembe veszik az érintett rendszer egyensúlyát, valamint az ellátás biztonságát.
- (3) Ezek a mechanizmusok és eljárások nem akadályozzák új piaci szereplők piacra lépését, és nem támasztanak indokolatlan akadályokat a piacra lépéssel szemben. Nem akadályozzák meg a piaci résztvevőket – beleértve az újonnan piacra lépőket és a kis piaci részesedéssel rendelkező cégeket is – abban, hogy hatékonyan versenyezzenek.
- (4) Ezek a mechanizmusok és eljárások megfelelő gazdasági jelzéseket nyújtanak a műszaki kapacitás gazdaságos és maximális kihasználásához, valamint megkönnyítik az új infrastruktúrába történő beruházást.
- (5) A rendszerhasználókat tájékoztatni kell az olyan körülmény típusáról, amely érintheti a szerződésben lekötött kapacitás rendelkezésre állását. A megszakításról szóló információknak tükröznie kell a szállításrendszer-üzemeltető részére rendelkezésre álló információ szintjét.

- (6) Amennyiben rendszeregyensúlyi okok miatt a szerződéses szállítási kötelezettségek teljesítésében nehézségek mutatkoznak, a szállításrendszer-üzemeltetők értesítik a rendszerhasználókat, és késedelem nélkül megkülönböztetésmentes megoldást keresnek.

A szállításrendszer-üzemeltetők az eljárásokról – még azok bevezetése előtt – konzultálnak a rendszerhasználókkal, és egyeztetéseket folytatnak a szabályozó hatósággal.

2.2. Szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárások szerződéses szűk keresztmetszet esetén

- (1) Amennyiben a szerződéses kapacitás kihasználatlan, a szállításrendszer-üzemeltetők ezt a kapacitást különböző időtartamú szerződések formájában megszakítható szolgáltatásként rendelkezésre bocsátják az elsődleges piacon, feltéve hogy ezt a kapacitást az érintett rendszerhasználó nem ajánlja fel méltányos áron a másodlagos piacon.
- (2) A felszabadult megszakítható kapacitásból származó bevételeket az illetékes szabályozó hatóság által megállapított vagy jóváhagyott szabályok szerint kell felosztani. Ezek a szabályok összeegyeztethetők a rendszer hatékony és gazdaságos kihasználásának követelményével.

- (3) A felszabadult megszakítható kapacitás méltányos árát az illetékes szabályozó hatóság állapíthatja meg, figyelembe véve az adott konkrét körülményeket.
- (4) Adott esetben, a szállításrendszer-üzemeltetők tőlük elvárható erőfeszítést tesznek a felhasználatlan kapacitás legalább egyes részeinek a piacon nem megszakítható kapacitásként történő értékesítésére.

3. **A rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározása és az átláthatóság követelményei szempontjából releváns pontok meghatározása, beleértve az összes releváns pontnál közzéteendő információt és ezen információk közzétételének ütemezését**

3.1. *A rendszerhasználók számára a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez szükséges műszaki információk meghatározása*

A szállításrendszer-üzemeltetők legalább a következő információkat teszik közzé rendszereikről és szolgáltatásaikról:

- a) A nyújtott különböző szolgáltatások és azok díjainak részletes és átfogó leírása;
- b) Az ezen szolgáltatásokhoz rendelkezésre álló szállítási szerződések különböző típusai, és – adott esetben – az üzemi és kereskedelmi szabályzat és/vagy a valamennyi rendszerhasználóra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket leíró általános feltételek, beleértve a harmonizált szállítási szerződéseket és egyéb vonatkozó dokumentumokat;
- c) A szállítórendszer használatakor alkalmazott harmonizált eljárások, beleértve a legfontosabb szakkifejezések definícióit;
- d) Kapacitásallokációra, a szűk keresztmetszet kezelésére, továbbá a felhalmozás megelőzésére és az újrafelhasználásra vonatkozó eljárásokat meghatározó rendelkezések;
- e) A kapacitásoknak a másodlagos piacon, a szállításrendszer-üzemeltető viszonylatában folytatott kereskedelmére vonatkozó szabályok;
- f) Amennyiben alkalmazható, a szállítási és egyéb szolgáltatásokban külön díjazás nélkül szereplő rugalmassági és toleranciaszintek, valamint az ezen túlmenően nyújtott bármilyen rugalmasság és az annak megfelelő díjak;
- g) A szállításrendszer-üzemeltetők gázrendszerének részletes leírása, amely feltüntet minden olyan releváns pontot, amely összekapcsolja rendszerét más szállításrendszer-üzemeltetőkével és/vagy gáz infrastruktúrával – úgymint cseppfolyósított földgázzal (LNG) – valamint a 2003/55/EK irányelv 2. cikkének (14) bekezdésében meghatározott rendszerszintű szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrával;
- h) A gáz minőségével és a nyomáskövetelményekkel kapcsolatos információk;
- i) A szállításrendszer-üzemeltetők által üzemeltetett rendszerhez való kapcsolódásra vonatkozó szabályok;
- j) Kellő időben nyújtott bármely információ a szolgáltatások vagy a feltételek tekintetében javasolt és/vagy tényleges változásokról, beleértve az a)–i) pontokban felsorolt tételeket.

3.2. Az átláthatóság követelményeire vonatkozó releváns pontok meghatározása

A releváns pontok tartalmazzák legalább a következőket:

- a) A szállításrendszer-üzemeltető által üzemeltetett hálózathoz tartozó minden betáplálási pont;
- b) A legfontosabb kiadási pontok és kiadási zónák, amelyek egy adott szállításrendszer-üzemeltető hálózati kiadási összkapacitásának legalább 50 %-át lefedik, beleértve minden olyan kiadási pontot és kiadási zónát, amely a hálózat kiadási összkapacitásának több mint 2 %-át fedi le;
- c) A szállításrendszer-üzemeltetők különböző hálózatait összekötő valamennyi pont;
- d) Egy szállításrendszer-üzemeltető hálózatát LNG-terminállal összekötő valamennyi pont;
- e) Minden lényeges pont egy adott szállításrendszer-üzemeltető hálózatán belül, beleértve a gázkereskedési pontokhoz kapcsolódó pontokat. Minden olyan pontot lényegesnek kell tekinteni, ahol a tapasztalatok alapján fizikai szűk keresztmetszet fellépése valószínűsíthető;
- f) Minden olyan pont, amely egy adott szállításrendszer-üzemeltető hálózatát a 2003/55/EK irányelv 2. cikkének (14) bekezdésében meghatározott rendszerszintű szolgáltatások nyújtásához szükséges infrastruktúrához kapcsolja.

3.3. Valamennyi releváns ponton közzéteendő információ és ezen információk közzétételének időbeli ütemezése

- (1) A szállításrendszer-üzemeltetők valamennyi releváns ponton a kapacitási helyzetre vonatkozó, napokra lebontott, következő információkat teszik közzé az interneten rendszeresen és folyamatosan, valamint szabványosított, felhasználóbarát módon:
 - a) mindkét áramlási irány maximális műszaki kapacitását,
 - b) az összes szerződésben lekötött és megszakítható kapacitást,
 - c) a rendelkezésre álló kapacitást.
- (2) A szállításrendszer-üzemeltetők a rendelkezésre álló kapacitásokat valamennyi releváns pont tekintetében legalább 18 hónapos időszakra előre közzé teszik, és ha új információ áll rendelkezésre, ezt az információt legalább havonta vagy gyakrabban frissítik.
- (3) A szállításrendszer-üzemeltetők a rövid távú (a következő napra vagy hétre felkínált) szolgáltatások rendelkezésre állásának napi frissítéseit többek között a nominálások, a mindenkor szerződéses kötelezettségek és a rendelkezésre álló kapacitások rendszeres, hosszú távú – éves bontásban legfeljebb 10 évre vonatkozó – előrejelzései alapján teszik közzé.
- (4) Az átviteli rendszerüzemeltetők a múltbéli maximális és minimális havi kapacitás-kihasználtsági arányt és a valamennyi releváns ponton áthaladó átlagos éves áramlást folyamatosan közzé teszik az előző három évre vonatkozóan.
- (5) A szállításrendszer-üzemeltetők legalább három hónap valós összesített gázforgalmáról napi bontásban naplót vezetnek.

- (6) A szállításrendszer-üzemeltetők valamennyi kapacitáslekötési szerződésről és minden egyéb, a rendelkezésre álló kapacitások kiszámításával és hozzáféréssükkel kapcsolatos lényeges olyan információról tényleges nyilvántartást vezetnek, amelyhez az illetékes nemzeti hatóságoknak feladataik ellátása érdekében hozzá kell férniük.
 - (7) A szállításrendszer-üzemeltetők a rendelkezésre álló szolgáltatások díjának számítására, valamint a rendelkezésre álló kapacitás online ellenőrzésére felhasználóbarát eszközöket biztosítanak.
 - (8) Amennyiben a szállításrendszer-üzemeltetők az (1), (3) és (7) bekezdéssel összhangban nem tudnak információt közzé tenni, konzultálnak az illetékes nemzeti hatóságokkal és a lehető leghamarabb – de legkésőbb 2006. december 31-ig – végrehajtási cselekvési tervet állítanak össze.
-

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1776/2005/EK határozata**(2005. szeptember 28.)****a vállalkozásokra, és különösen a kis- és középvállalkozásokra (KKV-kre) vonatkozó többéves programról (2001–2005.) szóló 2000/819/EK tanácsi határozat módosításáról****(EGT vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 157. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Elengedhetetlen a vállalkozások, különösen a kis- és középvállalkozások (KKV-k) számára nyújtott közösségi támogatás folyamatosságának biztosítása.
- (2) Ezért helyénvaló egy évvel, azaz 2006. december 31-ig meghosszabbítani a 2000/819/EK határozat ⁽³⁾ érvényességét, és a pénzügyi referenciaösszeg mértékét 88 500 000 EUR-val növelni.
- (3) A 2000/819/EK határozatot a következőképpen kell módosítani.

(4) A Régiók Bizottságával konzultáltak, de az nem adott véleményt,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

A 2000/819/EK határozat a következőképpen módosul:

1. A 7. cikk (1) bekezdésében a „450 millió EUR” pénzügyi referenciaösszeg helyébe „538 500 000 EUR” lép.
2. A 8. cikkben megállapított dátum, „2005. december 31.” helyébe „2006. december 31.” lép.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Kelt Strasbourgban, 2005. szeptember 28-án.

az Európai Parlament részéről
az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről
az elnök

D. ALEXANDER

⁽¹⁾ A 2005. március 9-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. május 26-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2005. július 18-i határozata.⁽³⁾ HL L 333., 2000.12.29., 84. o. A legutóbb az 593/2004/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 268., 2004.8.16., 3. o.) módosított határozat.

A TANÁCS 2005/71/EK IRÁNYELVE

(2005. október 12.)

a harmadik országbeli állampolgárok az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadására vonatkozó külön eljárásról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 63. cikke (3) bekezdésének a) pontjára és (4) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Régiók Bizottsága véleményére ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A Bizottság, az európai kutatáspolitikai megújítás és szerkezetének kialakítása céljából, 2000 januárjában megállapította, hogy Európai Kutatási Térséget kell létrehozni, amely a jövőbeli közösségi fellépés központi eleme lesz ezen a területen.
- (2) Az Európai Tanács 2000. márciusi lisszaboni ülésén támogatta az Európai Kutatási Térség létrehozását, és azt a célt tűzte ki a Közösség számára, hogy 2010-re a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljon.
- (3) A gazdaság globalizálódása szükségessé teszi a kutatók nagyobb mobilitását, amint ezt a Közösség hatodik kutatási keretprogramja ⁽⁴⁾ is felismerte, amikor programjait a korábbinál nagyobb mértékben nyitotta meg harmadik országból érkező kutatók számára.
- (4) Az Európai Tanács 2002. márciusi barcelonai ülése által meghatározott cél elérése érdekében – amelynek értelmében a GDP 3 %-át kutatásra kell fordítani – a Közösségnek a becslések szerint mintegy 700 000 kutatóval kell rendelkeznie. E cél megvalósításához számos, egymással összefüggő intézkedés szükséges, úgymint a tudományos pálya vonzóvá tétele a fiatalok számára, a nők nagyobb részvételének elősegítése a tudományos kutatásban, a képzés és a mobilitás lehetőségeinek növelése a kutatásban, a kutatók szakmai

értvényesülési kilátásainak javítása a Közösségben és a Közösség nagyobb mértékű megnyitása olyan harmadik országbeli állampolgárok előtt, akik számára engedélyezni lehet a kutatási célú beutazást.

- (5) Ezen irányelv célja, hogy a harmadik országbeli állampolgárok három hónapnál hosszabb időtartamra történő, kutatási célú beutazásának és mozgásának elősegítésével hozzájáruljon az előbbi célkitűzések eléréséhez, annak érdekében, hogy Közösséget vonzóbbá tegye a világ minden tájáról érkező kutatók számára, és hogy a Közösség helyzetét – nemzetközi kutatási központként – javítsa.
- (6) Az irányelv végrehajtása nem ösztönözheti a szellemi elvándorlást a gazdaságilag felemelkedő vagy a fejlődő országokból. Ilyen esetekben – a származási országokkal való partnerség keretében és az átfogó migrációs politika megteremtése céljából – kísérő intézkedéseket kell hozni a kutatók származási országukban történő integrációjának ösztönzésére és a kutatói mobilitás előmozdítására.
- (7) A lisszaboni folyamat célkitűzéseinek elérése érdekében ugyancsak fontos elősegíteni az EU-polgár kutatók Unión belüli kutatási célú mobilitását, elsősorban a 2004-ben csatlakozott tagállamokból származó kutatók vonatkozásában.
- (8) Tekintve a világgazdaságban bekövetkezett változások keltette nyitottságot és a GDP 3 %-ának a kutatásba történő befektetését kitzűző cél eléréséhez valószínűleg szükséges követelményeket, az ezen irányelv alapján potenciálisan jogosult harmadik országbeli kutatókat a képzésükkel és a megvalósítani kívánt kutatási programmal összhangban tágan kell meghatározni.

⁽¹⁾ 2005. április 12-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL C 120., 2005.5.20., 60. o.

⁽³⁾ HL C 71., 2005.3.22., 6. o.

⁽⁴⁾ A legutóbb a 786/2004/EK határozattal (HL L 138., 2004.4.30., 7. o.) módosított, az Európai Közösségnek az Európai Kutatási Térség létrehozását és az innovációt előmozdító hatodik kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramjáról (2002–2006) szóló, 2002. június 27-i 1513/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 232., 2002.8.29., 1. o.).

(9) Mivel az említett, a GDP 3 %-ának a kutatásba történő befektetését kitzűző cél elérése érdekében tett erőfeszítés nagymértékben érinti a magánszférát, amelynek így az elkövetkező években több kutatót kell alkalmaznia, az ezen irányelv alapján potenciálisan jogosult kutatószervezetek a közszférához és a magánszférához egyaránt tartozhatnak.

- (10) Valamennyi tagállam biztosítja, hogy a lehető legrészletesebb, rendszeresen frissített információk – különösen az interneten keresztül – hozzáférhetőek legyenek az ezen irányelv szerint jóváhagyott kutatószervezetekről, amelyekkel a kutatók fogadási megállapodásokat köthetnek, valamint kutatási tevékenység folytatása céljából a tagállam területére való belépés és tartózkodás ezen irányelv szerinti feltételeiről és eljárásairól.
- (11) Helyénvaló a kutatók fogadását egy olyan fogadási eljárás létrehozásával megkönnyíteni, amely nem függ a kutatók és a fogadó kutatószervezet közötti jogi viszonytól, valamint azáltal, hogy a továbbiakban a tartózkodási engedély mellett nincs szükség munkavállalási engedélyre. A tagállamok hasonló szabályokat alkalmazhatnak olyan harmadik országbeli állampolgárok esetén, akik a nemzeti jogszabályokkal vagy közigazgatási gyakorlattal összhangban egy kutatási program keretében kérelmezik fogadásukat felsőoktatási intézményben folytatandó oktatás céljából.
- (12) Ugyanakkor fenn kell tartani a szokásos fogadási lehetőségeket (foglalkoztatás, kihelyezés stb.), különösen a diákként kutatási tevékenységet folytató doktorandusz-hallgatók számára, akiket ki kell zárni az irányelv alkalmazási köréből, és akikre a harmadik országok állampolgárai tanulmányok folytatása, diákcseré, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazásának feltételeiről szóló, 2004. december 13-i 2004/114/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ vonatkozik.
- (13) A kutatókra vonatkozó külön eljárás a kutatószervezetek és a tagállamokban lévő bevándorlási hatóságok közötti együttműködésen alapul: az előbbinek kulcsszerepet biztosít a fogadási eljárásban a harmadik országok kutatói számára a Közösségbe való belépés és tartózkodás megkönnyítése és meggyorsítása céljából, míg fenntartja a tagállamoknak a bevándorlási rendszabályok tekintetében meglévő előjogait.
- (14) A tagállamok által előzetesen jóváhagyott kutatószervezeteknek jogosultnak kell lenniük arra, hogy kutatási program végrehajtása céljából harmadik ország állampolgárával fogadási megállapodást írjanak alá. A tagállamok tartózkodási engedélyt bocsátanak ki a fogadási megállapodás alapján, amennyiben a belépés és tartózkodás feltételei teljesülnek.
- (15) Annak érdekében, hogy a Közösség vonzóbbá váljon harmadik országok kutatói számára, tartózkodásuk időtartamára számos területen a fogadó tagállam állampolgáraival egyenlő gazdasági és szociális jogokat, valamint felsőoktatási intézményben való oktatási lehetőséget kell biztosítani.
- (16) Ez az irányelv rendkívül fontos előrelépést jelent a szociális biztonság területén, mivel a megkülönböztetésmentesség elve közvetlenül vonatkozik azokra a személyekre is, akik közvetlenül harmadik országból érkeznek valamely tagállamba. Ugyanakkor ez az irányelv nem keletkeztethet a szociális biztonság területén már meglévő közösségi jogszabályokban meghatározottaknál több jogot harmadik országok azon állampolgárai számára, akik tagállamok közötti határokon átnyúló tényezőkkel rendelkeznek. Ez az irányelv továbbá nem biztosít jogokat azon helyzetekkel kapcsolatban, amelyek kívül esnek a közösségi jogszabályok hatályán, mint például a harmadik országban tartózkodó családtagok.
- (17) Fontos a tudományos kutatás folytatása céljából fogadott harmadik országbeli állampolgárok mobilitásának – mint a partnerek közötti kapcsolatok és hálózatok világszinten történő fejlesztésére és megszilárdítására, valamint az Európai Kutatási Térség létrehozására szolgáló eszköznek – az elősegítése. A kutatóknak az ezen irányelvben meghatározott feltételek szerint képeseknek kell lenniük a mobilitás gyakorlati megvalósítására. Az ezen irányelv szerinti mobilitás gyakorlati megvalósításának feltételei nem érintik az úti okmányok érvényességének elismerésére vonatkozó jelenleg hatályos szabályokat.
- (18) Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a kutatók családja egységének megőrzését megkönnyítsék és támogassák, a harmadik országbeli állampolgároknak az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadásának megkönnyítéséről szóló, 2005. október 12-i tanácsi ajánlással⁽²⁾ összhangban.
- (19) A család egységének megőrzése és a mobilitás lehetővé tétele érdekében a családtagoknak képesnek kell lenniük egy másik tagállamban tartózkodó kutatóhoz való csatlakozásra az adott tagállam nemzeti jogában meghatározott feltételek szerint, beleértve a tagállam kétoldalú és többoldalú megállapodásokból fakadó kötelezettségeit is.
- (20) A tartózkodási engedéllyel rendelkezők elvileg jogosultak lehetnek fogadási kérelem benyújtására úgy, hogy eközben az érintett tagállam területén maradnak.
- (21) A tagállamoknak jogukban áll a tartózkodási engedély kérelmezőit elbírálási eljárási díj megfizetésére kötelezni.

(1) HL C 375., 2004.12.23., 12. o.

(2) Lásd e Hivatalos Lap 26 oldalát.

- (22) Ez az irányelv semmilyen körülmények között nem érintheti a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendeletet ⁽¹⁾.
- (23) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen a fogadási külön eljárás bevezetését, valamint a harmadik országok állampolgárainak egy kutatási szervezettel kötött fogadási megállapodás keretében kutatási program folytatása céljából, három hónapnál hosszabb időtartamra a tagállamokba való belépése és tartózkodása feltételeinek elfogadását – a tagállamok, különösen a tagállamok közötti mobilitás biztosítását illetően, nem tudják kielégítően megvalósítani, azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók. A Közösség ezért a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban intézkedéseket hozhat. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem haladja meg a fenti célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (24) A tagállamoknak a nem, faj, bőrszín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai jellemzők, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy egyéb vélemény, valamely nemzeti kisebbséghez való tartozás, vagyon, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés nélkül kell végrehajtaniuk ezen irányelv rendelkezéseit.
- (25) Ez az ajánlás tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és megfelel azoknak az alapelveknek, amelyeket különösen az Európai Unió alapjogi chartája állapít meg.
- (26) A jobb jogszabályalkotásról szóló intézményközi megállapodás (34) bekezdésével összhangban a Tanács ösztönzi a tagállamokat arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsenek táblázatokat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé.
- (27) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkének megfelelően Írország 2004. július 1-jei levelében bejelentette, hogy részt kíván venni ezen irányelv meghozatalában és alkalmazásában.
- (28) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és

2. cikkének megfelelően és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül az Egyesült Királyság nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, és az irányelv vagy annak alkalmazása számára nem kötelező.

- (29) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően Dánia nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, és az irányelv vagy annak alkalmazása számára nem kötelező,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Célkitűzés

Ez az irányelv harmadik országbeli kutatóknak egy kutatószervezettel kötött fogadási megállapodás keretében kutatási program végrehajtása céljából, három hónapnál hosszabb időtartamra a tagállamok általi fogadásának feltételeit határozza meg.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „harmadik ország állampolgára”: bármely olyan személy, aki a Szerződés 17. cikkének (1) bekezdése értelmében nem uniós polgár;
- b) „kutatás”: az ismeretanyag növelése érdekében szisztematikusan végzett alkotómunka, beleértve az emberi, kulturális és társadalmi ismeretek növelését, valamint ezen ismeretanyag új alkalmazásokra való használatának kidolgozását;
- c) „kutatószervezet”: bármely köz- vagy magánszervezet, amely kutatást folytat, és amelyet ezen irányelv céljaira valamely tagállam saját jogszabályaival vagy közgazdasági gyakorlatával összhangban jóváhagyott;
- d) „kutató”: harmadik ország állampolgára, aki olyan megfelelő felsőfokú képesítéssel rendelkezik, amely doktori programokban való részvételre jogosít fel, és akit valamely kutató szervezet kiválasztott egy olyan kutatási program megvalósítására, amelyhez a fenti képesítés általában szükséges;

⁽¹⁾ HL L 157., 2002.6.15., 1. o.

- e) „tartózkodási engedély”: valamely tagállam hatóságai által kiállított, a „kutató” kifejezést feltüntető engedély, amely lehetővé teszi egy harmadik ország állampolgára számára, hogy jogszerűen a területén tartózkodjon az 1030/2002/EK rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja rendelkezéseivel összhangban.

3. cikk

Hatály

1. Ezt az irányelvet harmadik országok azon állampolgáira kell alkalmazni, akik kutatási program folytatása céljából valamely tagállam területére való befogadásukat kérelmezik.
2. Ezt az irányelvet nem kell alkalmazni az alábbi esetekre:
 - a) harmadik országok valamely tagállam területén – nemzetközi védelmet kérőként, illetőleg ideiglenes védelmi rendszer keretében – tartózkodó állampolgárai;
 - b) harmadik országok azon állampolgárai, akik a 2004/114/EK irányelv értelmében – valamely tagállamban diákként való tartózkodást kérelmeznek;
 - c) harmadik országok azon állampolgárai, akiknek kiutasítását ténybeli vagy jogi indokok miatt felfüggesztették;
 - d) valamely kutatószervezet által egy eltérő tagállamban lévő másik kutatószervezethez kirendelt kutatók.

4. cikk

Kedvezőbb rendelkezések

1. Ez az irányelv nem érinti:
 - a) az egyrészt a Közösség vagy a Közösség és tagállamai, másrészt egy vagy több nem tagország közötti két- vagy többoldalú megállapodások;
 - b) az egy vagy több tagállam és egy vagy több nem tagország közötti két- vagy többoldalú megállapodások kedvezőbb rendelkezéseit.
2. Ez az irányelv nem érinti a tagállamok jogát, hogy azon személyekre nézve, akikre az irányelv vonatkozik, kedvezőbb rendelkezéseket fogadjanak el vagy tartsanak fenn.

II. FEJEZET

KUTATÓSZERVEZETEK

5. cikk

Jóváhagyás

1. Bármely kutatószervezetet, amely az ezen irányelvben meghatározott fogadási eljárásnak megfelelően kutatót kíván fogadni, az érintett tagállamnak erre a célra előzetesen jóvá kell hagynia.

2. A kutatószervezetek jóváhagyásának a tagállamok nemzeti jogában meghatározott eljárásokkal vagy a tagállam közigazgatási gyakorlatával összhangban történik. Mind a közszervezetek, mind a magánszervezetek általi, jóváhagyásra vonatkozó kérelmeket ezen eljárásokkal összhangban kell benyújtani, és a kérelmeknek a szervezetek kötelező feladatain vagy adott esetben vállalati célokon, valamint a kutatási tevékenységük folytatását igazoló bizonyítékon kell alapulniuk.

A kutatószervezet számára megítélt jóváhagyás legalább öt évre szól. Kivételes esetekben a tagállamok rövidebb időre is megítélhetik a jóváhagyást.

3. A tagállamok nemzeti jogszabályaikkal összhangban a kutatószervezettől írásbeli kötelezettségvállalást kérhetnek arra vonatkozóan, hogy azokban az esetekben, amikor a kutató túltartózkodik az érintett tagállam területén, a fenti szervezet felel a kutató tartózkodásával és visszatérésével kapcsolatban felmerült, állami forrásokból finanszírozott költségek megtérítéséért. A kutatószervezet pénzügyi felelőssége legkésőbb a fogadási megállapodás lejártá után hat hónappal szűnik meg.

4. A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy az érintett fogadási megállapodás lejártá utáni két hónapon belül a jóváhagyott szervezet a tagállamok által az adott célra kijelölt illetékes hatóságok számára megerősíti, hogy a munka mindazon kutatási programok esetében megvalósult, amelyekre a 6. cikknek megfelelően fogadási megállapodást kötöttek.

5. Az illetékes hatóságok valamennyi tagállamban közzé teszik, és rendszeresen frissítik az ezen irányelv céljaira jóváhagyott kutatószervezetek jegyzékét.

6. A tagállam egyéb intézkedések mellett elutasíthatja a (2)–(4) bekezdésben meghatározott feltételeket már nem teljesítő kutatószervezet jóváhagyásának meghosszabbítását vagy annak visszavonásáról dönthet, amennyiben a jóváhagyást család útján szereztek, vagy ha egy kutatószervezet harmadik ország állampolgárával csalárdan vagy gondatlanul kötött fogadási megállapodást. Amennyiben a jóváhagyást elutasították vagy visszavonták, az érintett szervezetet a visszavonásról vagy a meghosszabbítás elutasításáról szóló határozat közzétételétől számított legfeljebb öt évig újabb jelentkezés benyújtásától eltilthatják.

7. A tagállamok nemzeti jogukban meghatározhatják a 6. cikkkel összhangban kötött, már meglévő fogadási megállapodásokra vonatkozó jóváhagyás visszavonásának vagy meghosszabbítás elutasításának következményeit, valamint az érintett kutatók tartózkodási engedélyét érintő következményeket.

6. cikk

A fogadási megállapodás

1. Bármely, kutatót fogadni kívánó szervezet fogadási megállapodást köt a kutatóval, amelyben a kutató vállalja a kutatási program megvalósítását, a szervezet pedig vállalja a kutató e célból való fogadását, a 7. cikk sérelme nélkül.

2. A kutatószervezetek csak akkor köthetnek fogadási megállapodásokat, ha a következő feltételek teljesülnek:

- a) a kutatási programot elfogadták a szervezet illetékes hatóságai, miután a következőket megvizsgálták:
 - i. a kutatás célja és időtartama, a megvalósításához szükséges pénzügyi források rendelkezésre állása;
 - ii. a kutató képesítései a kutatási célok fényében, a 2. cikk d) pontja szerinti képesítéseinek hiteles másolata alapján;
- b) a kutatónak tartózkodása alatt – a tagállam által erre a célra közzétett minimumösszeggel összhangban – kiadásainak és visszautazása költségeinek fedezésére havonta elegendő forrás áll a rendelkezésére és nem kell a tagállam szociális segítségnyújtási rendszerét igénybe vennie;
- c) a kutató tartózkodása alatt valamennyi olyan kockázatra kiterjedő betegbiztosítással rendelkezik, amely ellen az érintett tagállam állampolgárait általában biztosítják;
- d) a fogadási megállapodás pontosan meghatározza a kutatók jogi viszonyát és munkafeltételeit.

3. A fogadási megállapodás aláírását követően a kutatószervezettől a nemzeti jogszabályokkal összhangban megkövetelhető, hogy a kutató számára adjon egyéni nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy vállalja a pénzügyi felelősséget az 5. cikk (3) bekezdése szerinti költségeikért.

4. A fogadási megállapodás automatikusan lejár, ha a kutató fogadására nem kerül sor vagy a kutató és a kutatószervezet közötti jogi viszony megszűnik.

5. A kutatószervezetek haladéktalanul értesítik a tagállamok által erre a célra kijelölt hatóságot bármely olyan eseményről, amely megakadályozhatja a fogadási megállapodás megvalósítását.

III. FEJEZET

A KUTATÓK FOGADÁSA

7. cikk

Fogadási feltételek

1. Azon harmadik országbeli állampolgár, aki fogadását az ezen irányelvben megállapított célok érdekében kérelmezi:

- a) a nemzeti jogszabályok szerinti, érvényes úti okmányt köteles bemutatni. A tagállam megkövetelheti, hogy az úti okmány érvényességi ideje legalább a tartózkodási engedély időtartamát lefedje;
- b) a 6. cikk (2) bekezdésével összhangban egy kutatószervezettel kötött fogadási megállapodást köteles bemutatni; és
- c) adott esetben a 6. cikk (3) bekezdésével összhangban a kutatószervezet által kiállított pénzügyi felelősségről szóló nyilatkozatot köteles bemutatni; valamint
- d) nem veszélyeztetheti a közrendet, a közbiztonságot vagy a közegészségügyet.

A tagállamok ellenőrzik, hogy az a), b), c) és d) pontban említett valamennyi feltétel teljesül-e.

2. A tagállamok ellenőrizhetik azon feltételeket is, amelyek a fogadási megállapodás alapul, és amelyek alapján annak megkötésére sor kerül.

3. Amint az (1) és (2) bekezdésben említett ellenőrzések pozitív eredménnyel zárultak, a fogadási megállapodás végrehajtása érdekében a kutatókat a tagállamok területén fogadni kell.

8. cikk

A tartózkodási engedély időtartama

A tagállamok legalább egyéves időtartamra szóló tartózkodási engedélyt bocsátanak ki és megújítják azt, amennyiben a 6. és 7. cikkben meghatározott feltételek továbbra is teljesülnek. Amennyiben a kutatási programot egy évnél rövidebb időszakra tervezték, a tartózkodási engedélyt a program időtartamára kell kibocsátani.

9. cikk

Családtagok

1. Ha valamely tagállam úgy dönt, hogy a kutató családtagjainak tartózkodási engedélyt ad, tartózkodási engedélyük érvényességének időtartama megegyezik a kutató számára kiállított tartózkodási engedély időtartamával, amennyiben úti okmányaik érvényességi ideje ezt lehetővé teszi. Kellően indokolt esetekben a kutató családtagjai tartózkodási engedélyének időtartama rövidebb is lehet.

2. A tartózkodási engedélynek a valamely tagállam területén fogadott kutató családtagjai részére történő kiállítása nem függhet a kutató minimális tartózkodási idejére vonatkozó követelménytől.

10. cikk

A tartózkodási engedély visszavonása vagy meghosszabbításának elutasítása

1. Az ezen irányelv alapján kiállított tartózkodási engedélyt a tagállamok visszavonhatják vagy meghosszabbítását elutasíthatják, amennyiben azt birtokosa csalárd módon szerezte, illetve ha kiderül, hogy az engedély birtokosa nem felelt meg vagy a továbbiakban már nem felel meg a beutazással és tartózkodással kapcsolatos, a 6. és 7. cikkben megállapított feltételeknek vagy tartózkodásának célja eltér az engedélyezett tartózkodás céljától.

2. A tartózkodási engedélyt a tagállamok visszavonhatják vagy meghosszabbítását elutasíthatják a közrend, a közbiztonság vagy a közegészségügy okán.

IV. FEJEZET

A KUTATÓK JOGAI

11. cikk

Oktatás

1. Az ezen irányelv szerint fogadott kutatók a nemzeti jogszabályokkal összhangban oktatási tevékenységet folytathatnak.

2. A tagállamok megállapíthatják az oktatási tevékenységre fordítható órák vagy napok maximális számát.

12. cikk

Egyenlő bánásmód

A tartózkodási engedély birtokosai az állampolgárokkal egyenlő bánásmódra jogosultak a következők tekintetében:

- az oklevelek, bizonyítványok és egyéb szakképesítések kölcsönös elismerése a vonatkozó nemzeti eljárásokkal összhangban;
- munkafeltételek, beleértve a díjazást és az elbocsátást;
- a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott szociális biztonsági ágak. Az 1408/71/EGK és az 574/72/EGK rendelet rendelkezéseinek valamely harmadik ország e rendelkezések által pusztán állampolgárságuk okán nem érintett állampolgáira való kiterjesztéséről szóló, 2003. május 14-i 859/2003/EK tanácsi rendelet ⁽²⁾ mellékletében található különleges rendelkezéseket értelemszerűen kell alkalmazni;
- adókedvezmények;
- az árukhoz és a szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint a nyilvánosság számára hozzáférhető termékek értékesítése és szolgáltatások nyújtása.

13. cikk

A tagállamok közötti mobilitás

1. Az ezen irányelv szerint kutatóként fogadott valamely harmadik ország állampolgára kutatásának egy részét másik tagállamban is végezheti az e cikkben megállapított feltételeknek megfelelően.

⁽¹⁾ HL L 149., 1971.7.5. A legutóbb a 647/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 117., 2005.5.4.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 124., 2003.5.20., 1. o.

2. Amennyiben a kutató legfeljebb három hónapig terjedő időt tölt egy másik tagállamban, a kutatás az első tagállamban kötött fogadási megállapodás alapján végezhető, feltéve hogy a kutatónak a másik tagállamban elegendő forrás áll a rendelkezésére, és a kutató a másik tagállamban nem jelent veszélyt a közrendre, a közbiztonságra vagy a közegészségügyre.

3. Amennyiben a kutató három hónapnál hosszabb időt tölt egy másik tagállamban, a tagállamok új fogadási megállapodást kérhetnek az érintett tagállamban folytatandó kutatás céljára. Mindenesetre a 6. és 7. cikkben meghatározott feltételeknek az érintett tagállammal kapcsolatban teljesülniük kell.

4. Amennyiben a vonatkozó jogszabályok a mobilitás megvalósítására vízumot vagy tartózkodási engedélyt írnak elő, a vízumot vagy tartózkodási engedélyt kellő időben, olyan időtartamon belül kell kiadni, hogy az a kutatás folytatását ne akadályozza, ugyanakkor elegendőnek kell bizonyulnia ahhoz, hogy az illetékes hatóságok a kérelmeket feldolgozzák.

5. A tagállamok nem követelhetik meg, hogy a kutató a vízum- vagy tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtása érdekében elhagyja a területüket.

V. FEJEZET

ELJÁRÁS ÉS ÁTLÁTHATÓSÁG

14. cikk

Fogadási kérelem

1. A tagállamok meghatározzák, hogy a tartózkodási engedély iránti kérelmeket a kutatónak vagy az érintett kutatószervezetnek kell-e benyújtania.

2. A kérelmet akkor kell megvizsgálni és elbírálni, amikor a harmadik ország érintett állampolgára azon tagállamok területén kívül tartózkodik, amelyekbe be kíván lépni.

3. A tagállamok nemzeti jogszabályaikkal összhangban a harmadik ország már a területükön tartózkodó érintett állampolgára által benyújtott kérelmet is elfogadhatnak.

4. Az érintett tagállamok a szükséges vízumok megszerzéséhez minden könnyítést megadnak harmadik ország azon állampolgárának, aki kérelmet nyújtott be, és aki a 6. és 7. cikk feltételeit teljesíti.

15. cikk

Eljárási biztosítékok

1. A tagállamok illetékes hatóságai a hiánytalan kérelemről a lehető leghamarabb döntést hoznak, és adott esetben gyorsított eljárást írnak elő.

2. Amennyiben a kérelem alátámasztására megadott információ nem megfelelő, úgy a kérelem vizsgálata felfüggeszthető, és az illetékes hatóságok tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy milyen további információkra van szükség.

3. A tartózkodási engedélyre irányuló kérelmet elutasító határozatról a vonatkozó nemzeti jogszabályok szerinti értesítési eljárásnak megfelelően értesíteni kell a harmadik ország érintett állampolgárát. Az értesítés tartalmazza a rendelkezésre álló lehetséges jogorvoslati eljárásokat, illetve az eljárás megindítására rendelkezésre álló határidőt.

4. Amennyiben a kérelmet elutasítják vagy az ezen irányelvvel összhangban kiadott tartózkodási engedélyt visszavonják, úgy az érintett személynek jogában áll, hogy ezt az érintett tagállam hatóságainál jogi úton megtámadja.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

16. cikk

Jelentések

A Bizottság rendszeres időközönként, és először legkésőbb három évvel ezen irányelv hatálybalépését követően jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelvnek a tagállamokban való alkalmazásáról, valamint javaslatot tesz bármely szükséges módosításra.

17. cikk

Átültetés a nemzeti jogba

1. A tagállamok legkésőbb 2007. október 12-ig végrehajtják azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

18. cikk

A III. fejezet rendelkezéseitől eltérve, a 17. cikk (1) bekezdésében meghatározott időszak lejártát követő két évig a tagállamok nem kötelesek ezen irányelvnek megfelelően engedélyt kiállítani két évig terjedő tartózkodási engedély formájában.

19. cikk

abályai fenntartására vonatkozó jogát.

Ezen irányelv egyetlen része sem érinti Írországnak – az Amszterdami Szerződéssel az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyvben, valamint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 14. cikke egyes vonatkozásainak az Egyesült Királyságra és Írországra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben említett – a közös utazási területre vonatkozó sz

20. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

21. cikk

Az irányelv címzettjei

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei, az Európai Közösséget létrehozó szerződéssel összhangban.

Kelt Luxembourgban, 2005. október 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

C. CLARKE

II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2005. szeptember 28.)

a rövid távú tartózkodásra jogosító egységes vízumok kiadásának a Közösségbe tudományos kutatás céljával harmadik országokból érkező kutatók esetében történő megkönnyítéséről

(2005/761/EK)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 62. cikke (2) bekezdése b) pontjának ii. alpontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

(1) A Bizottság az európai kutatáspolitikai megzilárdítása és átalakítása céljából 2000. január 18-i, „Az Európai Kutatási Térség felé” című közleményében megállapította, hogy Európai Kutatási Térséget kell létrehozni, amely a jövőbeli közösségi fellépés központi eleme lesz ezen a területen.

(2) Az Európai Tanács 2000. március 23–24-i lisszaboni ülésén támogatta az Európai Kutatási Térség létrehozását, és azt a célt tűzte ki a Közösség számára, hogy 2010-re a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljon.

(3) A gazdaság globalizálódása szükségessé teszi a kutatók nagyobb mobilitását, amint ezt a Közösség hatodik kutatási keretprogramja ⁽⁴⁾ is felismerte, amikor programjait a korábbinál nagyobb mértékben nyitotta meg harmadik országból érkező kutatók számára.

(4) Az Európai Tanács 2002. március 15–16-i barcelonai ülése által meghatározott cél elérése érdekében – amelynek értelmében a GDP 3 %-át kutatásra kell fordítani – a Közösségnek a becslések szerint mintegy 700 000 kutatóval kell rendelkeznie. E cél megvalósításához számos, egymással összefüggő intézkedés szükséges, úgymint a tudományos pálya vonzóvá tétele a fiatalok számára, a nők nagyobb részvételének elősegítése a tudományos kutatásban, a képzés és a mobilitás lehetőségeinek növelése a kutatásban, a kutatók szakmai érvényesülési kilátásainak javítása a Közösségben és a Közösség nagyobb mértékű megnyitása olyan harmadik országbeli állampolgárok előtt, akik számára engedélyezni lehet kutatási céllal a közös területre a beutazást és a szabad mozgást e területen belül.

⁽¹⁾ HL C 120., 2005.5.20., 60. o.

⁽²⁾ HL C 71., 2005.3.22., 6. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. április 12-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2005. július 18-i határozata.

⁽⁴⁾ Az Európai Közösségnek az Európai Kutatási Térség létrehozását és az innovációt előmozdító hatodik kutatási, technológiai-fejlesztési és demonstrációs keretprogramjáról (2002–2006) szóló, 2002. június 27-i 1513/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 232., 2002.8.29., 1. o.). A 786/2004/EK határozattal (HL L 138., 2004.4.30., 7. o.) módosított határozat.

- (5) A tagállamoknak – annak érdekében, hogy nemzetközi szinten is versenyképessé és vonzóvá váljanak – meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak elősegítése érdekében, hogy a kutatók rövid időtartamra a Közösségbe beutazzanak, illetve a Közösségen belül mozogjanak.
- (6) Rövid távú tartózkodás esetében a tagállamoknak az 539/2001/EK rendelet⁽¹⁾ alapján vízumkötelezett, harmadik országból érkező kutatókat jóhiszeműen eljáró személynek kell tekinteniük, és ki kell rájuk terjeszteniük azokat az előnyöket, amelyeket a közösségi vívmányok a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadásának eljárásával kapcsolatban meghatároznak.
- (7) A kutatók részére szóló, rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiadási eljárásának javítása érdekében elő kellene segíteni az információk és bevált gyakorlatok cseréjét.
- (8) Ezen ajánlás tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és megfelel azoknak az alapelveknek, amelyeket különösen az Európai Unió alapjogi chartája állapít meg.
- (9) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően Dánia nem vesz részt ezen ajánlás elfogadásában, és ezért az őt nem érinti. Mivel ezen ajánlás az Európai Közösséget létrehozó szerződés harmadik része IV. címe értelmében a schengeni vívmányokon alapul, Dánia – az említett jegyzőkönyv 5. cikkével összhangban – az ajánlásnak az Európai Parlament és a Tanács által történő elfogadását követő hat hónapon belül dönt arról, hogy nemzeti jogában végrehajta-e ezt az ajánlást.
- (10) Ez az ajánlás a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését jelenti, amelyeknek az Egyesült Királyság – figyelemmel a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2000. május 29-i 2000/365/EK tanácsi határozatra⁽²⁾ – nem részese, ezért az Egyesült Királyság nem vesz részt ezen ajánlás elfogadásában, és az őt nem érinti.
- (11) Ez az ajánlás a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését jelenti, amelyeknek Írország – figyelemmel az Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről szóló, 2002. február 28-i 2002/192/EK tanácsi határozatra⁽³⁾ – nem részese, ezért Írország nem vesz részt ezen ajánlás elfogadásában, és az őt nem érinti.
- (12) Izland és Norvégia tekintetében ez az ajánlás az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás⁽⁴⁾ értelmében – a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését jelenti, amelyek a megállapodás alkalmazásának egyes szabályairól szóló, 1999. május 17-i 1999/437/EK tanácsi határozat⁽⁵⁾ 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak.
- (13) Svájc tekintetében ezen ajánlás – az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében – a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését jelenti, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak, az említett megállapodásnak az Európai Unió, illetve az Európai Közösség nevében történő aláírásáról, valamint egyes rendelkezések ideiglenes alkalmazásáról szóló, 2004/849/EK tanácsi határozat⁽⁶⁾, illetve 2004/860/EK tanácsi határozat⁽⁷⁾ 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben.
- (14) Ezen ajánlás a 2003. évi csatlakozási okmány 3. cikkének (2) bekezdése értelmében a schengeni vívmányokon alapuló vagy azokkal egyéb módon összefüggő jogi aktus.
- (15) Ennek az ajánlásnak célja az is, hogy rugalmas eszközt biztosítson azon kutatók számára, akik származási országuk valamely szervezetével szakmai kapcsolatot kívánnak fenntartani (pl. azáltal, hogy félévenként három hónapig terjedő időszakot töltenek valamely közös területen működő európai kutatási fogadóintézménynél, miközben a fennmaradó időben továbbra is származási országuk kutatási intézményénél dolgoznak),

(1) A külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló, 2001. március 15-i 539/2001/EK tanácsi rendelet (HL L 81., 2001.3.21., 1. o.). A legutóbb a 851/2005/EK rendelettel (HL L 141., 2005.6.4., 3. o.) módosított rendelet.

(2) HL L 131., 2000.6.1., 43. o.

(3) HL L 64., 2002.3.7., 20. o.

(4) HL L 176., 1999.7.10., 36. o.

(5) HL L 176., 1999.7.10., 31. o.

(6) HL L 368., 2004.12.15., 26. o.

(7) HL L 370., 2004.12.17., 78. o.

AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK, HOGY:

1. könnyítsék meg a vízumok kiadását azáltal, hogy vállalják, hogy az 539/2001/EK rendelet értelmében vízumkötelezett, harmadik országból érkező kutatók vízumkérelmének elbírálását meggyorsítják;
2. mozdítsák elő a harmadik országból érkező azon kutatók nemzetközi mobilitását, akiknek az Európai Unióban rendszeresen utazniuk kell, azáltal, hogy részükre többszöri beutazásra jogosító vízumot adnak ki. A vízumok érvényességi idejének meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik azon kutatási programok időtartamát, amelyekben a kutatók részt vesznek;
3. vállalják, hogy elősegítik egy összehangolt megközelítés elfogadását azokra az igazolásokra vonatkozóan, amelyeket a kutatóknak a vízumkérelmükhöz kell csatolniuk. Ezzel összefüggésben konzultálnak az engedélyezett kutatási intézményekkel;
4. segítsék elő az adminisztratív díjaktól mentes vízumkiadást a kutatók részére, a közösségi vívmányokban megállapított szabályoknak megfelelően;
5. a helyi konzuli együttműködés keretében a bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítása érdekében vegyék figyelembe azt a célt, hogy a harmadik országból érkező kutatók számára könnyebb legyen a vízumkiadás;
6. vállalják, hogy 2006. szeptember 28-ig tájékoztatják a Bizottságot a kutatóknak szóló egységes vízumok kiadását könnyítő bevált gyakorlataikról az elért előrehaladás értékelésének lehetővé tétele érdekében. A tudományos kutatás céljával érkező, harmadik országbeli állampolgárok esetében alkalmazandó különleges befogadási eljárásról szóló irányelv⁽¹⁾ elfogadása függvényében, és tekintetbe véve az értékelés eredményét, meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy ezen ajánlás rendelkezéseit egy megfelelő, jogilag kötelező erejű eszközbe építsék be.

Kelt Strasbourgban, 2005. szeptember 28-án.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

D. ALEXANDER

⁽¹⁾ Lásd ennek a Hivatalos Lapnak a 15. oldalát.

TANÁCS

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(2005. október 12.)

a harmadik országbeli állampolgárok az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadásának megkönnyítéséről

(2005/762/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 63. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽³⁾,

mivel:

(1) A Bizottság, az európai kutatáspolitikai megzilárdítása és szerkezetének kialakítása céljából 2000 januárjában megállapította, hogy Európai Kutatási Térségét kell létrehozni, amely a jövőbeli közösségi fellépés központi eleme lesz ezen a területen.

(2) Az Európai Tanács 2000. márciusi lisszaboni ülésén támogatta az Európai Kutatási Térség létrehozását, és azt a célt tűzte ki a Közösség számára, hogy 2010-re a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdaságává váljon.

(3) A gazdaság globalizálódása szükségessé teszi a kutatók nagyobb mobilitását, amint ezt a Közösség hatodik kutatási keretprogramja ⁽⁴⁾ is felismerte, amikor programjait a korábbinál nagyobb mértékben nyitotta meg harmadik országból érkező kutatók számára.

(4) Az Európai Tanács 2002. márciusi barcelonai ülése által meghatározott cél elérése érdekében – melynek értelmében a GDP 3 %-át kutatásra kell fordítani – a Közösségnek 2010-re a becslések szerint mintegy 700 000 kutatóval kell rendelkeznie. E cél megvalósításához számos, egymással összefüggő intézkedés szükséges, úgymint a tudományos pálya vonzóvá tétele a fiatalok számára, a nők nagyobb részvételének elősegítése a tudományos kutatásban, a képzés és a mobilitás lehetőségeinek növelése a kutatásban, a kutatók szakmai érvényesülési kilátásainak javítása a Közösségben és a Közösség nagyobb mértékű megnyitása olyan harmadik országbeli állampolgárok előtt, akik számára engedélyezni lehet a kutatási célú beutazást.

⁽¹⁾ 2005. április 12-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem jelent meg).

⁽²⁾ HL C 120., 2005.5.20., 60. o.

⁽³⁾ HL C 71., 2005.3.22., 6. o.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002. június 27-i 1513/2002/EK határozata az Európai Közösségnek az Európai Kutatási Térség létrehozását és az innovációt előmozdító hatodik kutatási, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramjáról (2002–2006) (HL L 232., 2002.8.29., 1. o.). A 786/2004/EK határozattal (HL L 133., 2004.4.30., 7. o.) módosított határozat.

- (5) Ez az ajánlás felhívja a tagállamokat arra, hogy az e célok elérését a harmadik országbeli állampolgárok tudományos kutatás céljából való beutazására vonatkozó eljárás bevezetésével segítő, 2005. október 12-i 2005/71/EK tanácsi irányelv⁽¹⁾ végrehajtásáig is segítsék elő az ilyen személyek fogadását.
- (6) A kutatók Közösségben tapasztalható hiánya miatt és fogadásuk érdekében lépéseket kell tenni a kutatói állások munkaerő-piaci elérhetőségének megkönnyítésére, például a munkavállalási engedély követelményeitől való eltekintéssel.
- (7) A tagállamoknak – ahhoz, hogy nemzetközi szinten versenyképesé és vonzóvá váljanak – egyszerűsíteniük és gyorsítaniuk kell a vízumok és tartózkodási engedélyek kutatók számára történő kiadására és megújítására vonatkozó eljárásaikat.
- (8) Ennek az ajánlásnak a végrehajtása nem ösztönözheti a szellemi elvándorlást a gazdaságilag felemelkedő vagy a fejlődő országokból. Ezért ilyen esetekben – a származási országokkal való partnerség keretében és az átfogó migrációs politika megteremtése céljából – kísérő intézkedéseket kell hozni a kutatók származási országukban történő integrációjának ösztönzésére és a kutatói mobilitás előmozdítására. Ebben az összefüggésben a tagállamoknak törekedniük kell az egyensúly kialakítására a harmadik országokból érkező kutatók fogadása és a származási országok kutatás területén felmerülő igényeinek figyelembevétele között. Ennek során tekintetbe kell venniük továbbá a kutatók személyes helyzetét, különösen abban az esetben, ha az érintett személy szerződéses kapcsolatban áll egy, a származási országában működő kutatóintézettel.
- (9) Mivel a családegyesítéssel kapcsolatos kérdések alapvető jelentőségűek a kutatók arra vonatkozó döntése során, hogy a Közösséget válasszák kutatómunkájuk helyszínül, a tagállamoknak meg kell könnyíteniük a kutatók családegyesítését, például a munkaerőpiacra való bejutás tekintetében, illetve azzal, hogy a családtagok munkavállalási kérelmet nyújthassanak be, ha az érintett tagállam területén jogszerűen tartózkodnak.
- (10) A családtagok részére kiállítandó tartózkodási engedély időtartamának meghatározásakor a tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy az érintett személynek be kell-e fejeznie tanulmányi kötelezettségeit.
- (11) A kutatók fogadására vonatkozó eljárások javítása érdekében ösztönözni kell az információcserét és a legjobb gyakorlatok megosztását. Ez az ajánlás megállapítja, hogy az eljárások javításához hozzájárulhat az illetékes hatóságok közötti kapcsolattartás és a hálózatba szerveződés is. Különösen fontos információforrást jelent a kutatók számára a páneurópai kutatók mobilitásáról szóló webportál és az azzal egyenértékű nemzeti eszközök.
- (12) A 2003-as csatlakozási okmányoknak megfelelően a nemzeti jogszabályokban vagy kétoldalú megállapodásokban foglalt rendelkezések alkalmazása során az akkori tagállamok a munkavállalási jogosultság tekintetében előnyben részesítik a tagállami állampolgár munkavállalókat az olyan munkavállalókkal szemben, akik harmadik országok állampolgárai.
- (13) A jogszerűen valamely másik tagállamban lakó és munkát vállaló ciprusi, cseh, észt, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, szlovák és szlovén migráns munkavállalókkal és családtagjaikkal, illetve a Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia területén jogszerűen lakó és munkát vállaló, a többi tagállamból származó migráns munkavállalókra és családtagjaikra nem vonatkozhatnak szigorúbb korlátozások, mint az abban a tagállamban, illetve a Ciprus, a Cseh Köztársaság, Észtország, Lengyelország, Litvánia, Magyarország, Málta, Szlovákia és Szlovénia területén lakó és munkát vállaló harmadik országbeli állampolgárokra.
- (14) Ez az ajánlás tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és megfelel azoknak az alapelveknek, amelyeket különösen az Európai Unió alapjogi chartája állapít meg.
- (15) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően, és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül Írország nem vesz részt ezen irányelv elfogadásában, és az irányelv vagy annak alkalmazása számára nem kötelező.
- (16) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően, és az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül az Egyesült Királyság nem vesz részt ezen ajánlás meghozatalában, és ezért az őt nem érinti.

(1) Lásd e Hivatalos Lap 15 oldalát.

(17) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkének megfelelően Dánia nem vesz részt ezen ajánlás meghozatalában, és az irányelv vagy annak alkalmazása számára nem kötelező,

AJÁNLJA A TAGÁLLAMOKNAK, HOGY:

1. a kutatás végzése céljából való fogadás területén:

- a) ösztönözzék a kutatóknak a Közösség területén való fogadását a kutatásaik folytatásához szükséges kedvező feltételek kialakításával, lehetőleg a munkavállalási engedély alóli mentesség megadásával, vagy a munkavállalási engedély automatikus vagy gyorsított eljárás útján történő kiadásával;
- b) tartózkodjanak a kutatói állásokra vonatkozó, a harmadik országok állampolgárainak fogadását korlátozó kvóták használatától;
- c) biztosítsanak lehetőséget a harmadik országok állampolgárainak, hogy kutatóként dolgozhassanak, beleértve adott esetben a munkavállalási engedély meghosszabbításának vagy megújításának lehetőségét;

2. a tartózkodási engedélyek területén:

- a) a harmadik országok állampolgárai által kutatási célokból benyújtott, tartózkodási engedély iránti kérelemre a lehető leghamarabb adják ki a tartózkodási engedélyt, és könnyítsék meg a gyorsított eljárást;

b) a harmadik országok kutatóként dolgozó állampolgárai számára biztosítsák a tartózkodási engedély megújítását;

c) a kutatók fogadására vonatkozó eljárásba fokozatosan vonják be a kutatóintézeteket;

3. a családegyesítés területén kedvező és vonzó feltételek és eljárások biztosításával könnyítsék meg és támogassák a családok újraegyesítését;

4. az operatív együttműködés területén:

a) könnyítsék meg a kutatók hozzáférését a számukra fontos információkhoz, és mozgítsák elő, hogy azok valamennyi vonatkozó információforrásban rendelkezésre álljanak;

b) mozgítsák elő a kapcsolattartók hálózatának kiépítését az illetékes igazgatási szerveken belül;

c) ösztönözzék a kutatóintézeteket a hasonló hálózatok kialakítására;

d) tájékoztassák a Bizottságot a harmadik országokból származó kutatók fogadásának elősegítése érdekében elfogadott intézkedésekről.

Kelt Luxembourgban, 2005. október 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

C. CLARKE